

ВИДОВИЙ СКЛАД ЖУКІВ-СТАФІЛІНІД (COLEOPTERA, STAPHYLINIDAE) ПОЛІСЬКОГО ПРИРОДНОГО ЗАПОВІДНИКА

А.А. Петренко¹, Л.І. Кобзар², Р.Є. Кривошеєв³, Н.В. Назаров⁴

^{1,3}Інститут зоології ім. І.І. Шмальгаузена НАН України,
ул. Б. Хмельницького, 15, Київ, 01601, м. Київ, Україна.

¹E-mail: petrenko_aa@ukr.net; ³E-mail: Accipitergentilis777@gmail.com

²Поліський природний заповідник, с. Селезівка, Овруцький р-н, Україна;
E-mail: lina_kobzar@mail.ru

⁴Мезинський національний природний парк, с. Свердловка, Коропський р-н,
Чернігівська обл., Україна; E-mail: arioch25@yandex.ru

Наведено дані стосовно видового складу жуків-стафілінід Поліського природного заповідника за матеріалами, зібраними на досліджуваній території протягом 1982–2014 рр. Зроблено огляд 118 таксонів з 52 родів та 12 підродин. Найбагатшим видовим складом характеризуються підродини Staphylininae (51), Paederinae (15) і Tachyporinae (10 видів). Найбільше видів (22) виявлено у роді *Philonthus* Curt. Для більшості видів наведено короткі екологічні дані.

Ключові слова: Coleoptera, Staphylinidae, Поліський природний заповідник, Україна.

Видовой состав жуков-стафилинид (Coleoptera, Staphylinidae) Полесского природного заповедника Петренко А. А., Кобзар Л. И., Кривошеев Р. Е., Назаров Н. В.

Представлены данные о видовом составе жуков-стафилинид Полесского природного заповедника по материалам, собранным на исследуемой территории на протяжении 1982–2014 гг. Дан обзор 118 таксонов стафилинид из 52 родов и 12 подсемейств. Наиболее богатым видовым составом характеризуются подсемейства Staphylininae (51), Paederinae (15) и Tachyporinae (10). Наибольшее количество видов (22) выявлено в роде *Philonthus* Curt. Для большинства видов приведены краткие экологические данные.

Ключевые слова: Coleoptera, Staphylinidae, Полесский природный заповедник, Украина.

To the study of species composition of Rove-beetles (Coleoptera, Staphylinidae) of the Polesskij nature reserve Petrenko A., Kobzar L., Kriwosheev R., Nazarov N.

The fauna Polissya natural reserve revealed 118 species from 12 subfamilies family Staphylinidae (Coleoptera): *Scaphidium quadrimaculatum* Olivier, 1790, *Biblopectus spinosus* Raffray, 1914, *B. ambiguus* (Reichenbach, 1816), *Brachygluta fossulata* (Reichenbach, 1816), *Fagniezia impressa* (Panzer, 1805), *Rybaxis longicornis* (Leach, 1817), *Bryaxis bulbifer* (Reichenbach, 1816), *Bythinus confusus* Besuchet, 1974, *Pselaphus heisei* (Herbst, 1792), *Metopsia similis* Zerche, 1998, *Omalium rivulare* (Paykull, 1789), *Deliphrum tectum* (Paykull, 1789), *Anthobium fuscum* (Erichson, 1839), *Olophrum consimile* (Gyllenhal, 1810), *Olophrum piceum* (Gyllenhal, 1810), *Arpedium quadrum* (Gravenhorst, 1806), *Acidota crenata* (Fabricius, 1793), *Omalinae* gen. sp., *Anotylus insecatus* (Gravenhorst, 1806), *A. nitidulus* (Gravenhorst, 1802), *A. rugosus* (Fabricius, 1775), *A. tetracarinatus* (Block, 1799), *Bledius femoralis* (Gyllenhal, 1827), *B. fossor* Heer, 1839, *Bledius* sp. 1., *Bledius* sp. 2., *Oxyporus rufus* (Linnaeus, 1758), *Euaesthetus laeviusculus* Mannerheim, 1844, *Stenus clavicornis* (Scopoli, 1763), *S. clavicornis* (Scopoli, 1763), *S. comma* Le Conte, 1863, *S. flavipalpis*

Thomson, 1860, *S. juno* Fabricius, 1801, *S. lustrator* Erichson, 1839, *S. ruralis* Erichson, 1840, *S. similis* (Herbst, 1784), *Paederus fuscipes* Curtis, 1826, *P. riparius* (Linnaeus, 1758), *Medon fuscus* (Mannerheim, 1830), *Scopaeus laevigatus* (Gyllenhal, 1827), *Tetartopeus quadratus* (Paykull, 1789), *T. terminatus* (Gravenhorst, 1802), *Lathrobium brunnipes* (Fabricius, 1792), *L. elongatum* (Linne, 1767), *L. fovulum* Stephens, 1833, *L. fulvipenne* (Gravenhorst, 1806), *L. geminum* Kraatz, 1857 = *volgense* Hochhuth, 1851, *L. longulum* Gravenhorst, 1802, *Lathrobium* sp., *Ochtheophilum fracticorne* (Paykull, 1800), *Atracus affinis* (Paykull, 1789), *Gyrohypnus angustatus* Stephens, 1833 = *scoticus* (Joy, 1913), *Xantholinus linearis* (Olivier, 1795), *X. longiventris* Heer, 1839, *X. tricolor* (Fabricius, 1787), *Othius laeviusculus* Stephens, 1833, *O. subuliformis* Stephens, 1833 = *myrmecophilus* Kiesenwetter, 1843, *Neobisnius villosulus* Stephens, 1833, *Nudobius lentus* (Gravenhorst, 1806), *Philonthus atratus* (Gravenhorst, 1802), *Ph. carbonarius* (Gravenhorst, 1802) = *varius* (Gyllenhal, 1810), *Ph. cognatus* Stephens, 1832 (= *fuscipennis* Mannerheim, 1830), *Ph. concinnus* (Gravenhorst, 1802), *Ph. cruentatus* (Gmelin, 1790), *Ph. debilis* (Gravenhorst, 1802), *Ph. decorus* (Gravenhorst, 1802), *Ph. fumarius* (Gravenhorst, 1806), *Ph. intermedius* (Lacordaire, 1835), *Ph. laminatus* (Creutzer, 1799), *Ph. marginatus* (O. Muller, 1764), *Ph. micans* (Gravenhorst, 1802), *Ph. nigrita* (Gravenhorst, 1806), *Ph. parvicornis* (Gravenhorst, 1802) = *agilis* (Gravenhorst, 1806), *Ph. politus* (Linnaeus, 1758), *Ph. quisquiliarius* (Gyllenhal, 1810), *Ph. rubripennis* Stephens, 1832 = *fulvipes* (Fabricius, 1793), *Ph. splendens* (Fabricius, 1793), *Ph. wuesthoffi* Bernhauer, 1939 = *flagelianus* Tikhomirova, 1973, *Ph. varians* (Paykull, 1789), *Philonthus* sp., *Gabrius breviventer* (Sperk, 1835) = *pennatus* Scharp, 1910, *Gabrius osseticus* (Kolenati, 1846) = *vernalis* (Gravenhorst, 1806), *G. trossulus* (Nordmann, 1837), *Ortholestes murinus* (Linnaeus, 1758), *O. tessellatus* (Fourcroy, 1785), *Platydacus fulvipes* (Scopoli, 1763), *P. stercorarius* (Olivier, 1795), *Dinothenarus pubescens* (DeGeer, 1774), *Staphylinus caesareus* Cederhjelm, 1798, *S. erythropterus* Linnaeus, 1758, *Ocyopus aeneocephalus* (DeGeer, 1774), *O. fuscatus* (Gravenhorst, 1802), *O. picipennis picipennis* (Fabricius, 1793), *Velleius dilatatus* (Fabricius, 1787), *Quedius fuliginosus* (Gravenhorst, 1802), *Q. mesomelinus mesomelinus* (Marshall, 1882), *Q. molochinus* (Gravenhorst, 1806), *Q. scitus* (Gravenhorst, 1806), *Ischnosoma bergrothi* (Hellén, 1925), *I. splendidum* (Gravenhorst, 1806), *Mycetoporus* sp., *Lordithon lunulatus* (Linnaeus, 1760), *Sepedophilus testaceus* (Fabricius, 1793), *Tachyporus nitidulus* (Fabricius, 1781), *T. obtusus* Linnaeus, 1767, *T. pusillus* Gravenhorst, 1806 = *macropterus* Stephens, 1832, *T. transversalis* Gravenhorst, 1806, *Tachinus rufipes* (Linnaeus, 1758) = *signatus* (Gravenhorst, 1802) = *rufipes* (Degeer, 1774), *Hygronoma dimidiata* (Gravenhorst, 1806), *Drusilla canaliculata* (Fabricius, 1787), *Pella funesta* (Gravenhorst, 1806), *Lomechusoides strumosus* (Fabricius, 1775), *Dinarda dentata* (Gravenhorst, 1806), *Aleochara curtula* (Goeze, 1777), *Aleocharinae* gen sp.

Key words: Rove-beetles, Coleoptera, Staphylinidae, Polissya natural reserve, Ukraine.

Вступ

Родина жуків-стафілінід (Staphylinidae Latraelle, 1802) за кількістю видів відносіться до найбільших родин жорсткокрилих як світової фауни, так і фауни України. Це одна з самих чисельних груп комах природних та окультурених наземних біогеоценозів. Стафілініди — активні хижі та ектопаразитичні організми, що є важливими регуляторами чисельності шкідливих безхребетних. Частина видів, які заселяють гнилу кору та деревину, підстилку, мох, гриби, нори та гнізда гризунів, а також пташині гнізда, є деструкторами органічних решток. Незважаючи на те, що вивченню стафілінід України загалом присвячено не мало наукових робіт, окремі її території потребують більш детального дослідження. Це стосується і Поліського природного заповідника, що розташований в центрі Українського Полісся на північному заході Житомирської області. Фауна стафілінід цього регіону до останнього часу була ви-

вчена недостатньо. Так, у працях В.Г. Надворного (1992, 1996) для досліджуваного регіону наведено дані про 33 таксони, а в статті А.В. Гонтаренка (2013) наведена інформація лише про три види. Отже, проблемою даного дослідження було встановлення таксономічного складу стафілінід названого заповідника, а також уточнення екологічних особливостей, трофічних зв'язків, життєвих циклів ряду видів, що забезпечить розробку заходів їхньої охорони, особливо рідких видів.

Матеріал і методи

Вивчення жуків-стафілінід Поліського природного заповідника проводилось протягом 1982—2014 рр. Метою дослідження було вивчення таксономічного складу родини та екологічних особливостей зареєстрованих видів. Використані загальноприйняті ентомологічні методи (косіння сачком, відловлювання з допомогою пасток Барбера, розбір трухлії деревини та

трутових грибів, лісової підстилки, обстеження поверхні ґрунту тощо). Таксономічний розподіл видів здійснено відповідно каталогу жуків Палеарктики (Catalogue..., 2004). Номенклатуру надано згідно з роботою В. Ассінга і М. Шульке (Assing, Schylke, 2007). Таксономічна обробка зібраного матеріалу, проведена головним чином А.А. Петренком. Визначення окремих видів, що проведене Р.Є. Кривошеевим та П.М. Шешураком, указується по тексту. Матеріал зберігається у колекціях Інституту зоології ім. І.І. Шмальгаузена НАН України, Ніжинського держуніверситету ім. М.В. Гоголя та Поліського природного заповідника.

Результати досліджень

Дослідженнями авторів встановлено, що видовий склад жуків-стафілінід Поліського природного заповідника включає 118 таксонів з 52 родів 12 підродин. Нижче наведений їхній систематичний список, в якому для кожного виду вказані точки збору та коротка екологічна характеристика.

Родина Staphylinidae Latreille, 1807

Підродина Scaphidiinae Latreille, 1807

1. *Scaphidium quadrimaculatum* Olivier, 1790.

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, волога ділянка сосново-березового середньовікового лісу з молінією голубою, пастка Барбера, 05.06.2012, 1 екз., Кобзар Л. І. leg.

Підродина Pselaphinae Latreille, 1802

2. *Biblopectus spinosus* Raffray, 1914.

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, окол. садиби заповідника, зарості біля мокрої заплавної луки на березі р. Болотниця, в мохові, 02.05–03.05.2014, 2 екз., Кривошеев Р.Є. leg. et det.

3. *Biblopectus ambiguus* (Reichenbach, 1816).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, окол. садиби заповідника, зарості біля мокрої заплавної

луки на березі р. Болотниця, в мохові, 02.05–03.05.2014, 15 екз., Кривошеев Р.Є. leg. et det.

4. *Brachygluta fossulata* (Reichenbach, 1816).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, окол. садиби заповідника, зарості біля мокрої заплавної луки на березі р. Болотниця, в мохові під вільхами та березами, 02.05–03.05.2014, 24 екз., Кривошеев Р.Є. leg. et det.; там само, 16.04.2013, 3 екз., Гонтаренко А. В. leg., Кривошеев Р.Є. det.; там само, лука, в підстилці, 19.04.2013, 3 екз., Гонтаренко А. В. leg., Кривошеев Р.Є. det.; там само, 19.04–24.04.2013, 3 екз., Гонтаренко А. В. leg., Кривошеев Р.Є. det.

5. *Fagniezia impressa* (Panzer, 1805).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, окол. садиби заповідника, зарості біля мокрої заплавної луки на березі р. Болотниця, в мохові під вільхами та березами, 02.05–03.05.2014, 11 екз., Кривошеев Р.Є. leg. et det.; там само, 19.04–24.04.2013, 3 екз., Гонтаренко А. В. leg., Кривошеев Р.Є. det.

6. *Rybaxis longicornis* (Leach, 1817).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, окол. садиби заповідника, зарості біля мокрої заплавної луки на березі р. Болотниця, в мохові під вільхами, 02.05–03.05.2014, 3 екз., Кривошеев Р.Є. leg. et det.

7. *Bryaxis bulbifer* (Reichenbach, 1816).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, окол. садиби заповідника, зарості біля мокрої заплавної луки на березі р. Болотниця, в мохові під вільхами та березами, 02.05–03.05.2014, 87 екз., Кривошеев Р.Є. leg. et det.; там само, 16.04.2013, 4 екз., Гонтаренко А. В. leg., Кривошеев Р.Є. det.; там само, 19.04–24.04.2013, 7 екз., Гонтаренко А. В. leg., Кривошеев Р.Є. det.; там само, лука, в підстилці, 19.04.2013, 1 екз., Гонтаренко А. В. leg., Кривошеев Р.Є. det.

8. *Bythinus confusus* Besuchet, 1974.

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, окол. садиби заповідника, зарості біля заплавної луки на березі р. Болотниця, в мохові під вільхами та березами, 02.05.2014, 1 екз., Кривошеєв Р.Є. leg. et det.

9. *Pselaphus heisei* (Herbst, 1792).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, окол. садиби заповідника, зарості біля мокрої заплавної луки на березі р. Болотниця, в мохові під вільхами та березами, 02.05–03.05.2014, 13 екз., Кривошеєв Р.Є. leg. et det.; там само, 19.04–24.04.2013, 1 екз., Гонтаренко А. В. leg., Кривошеєв Р.Є. det.; там само, лука, в підстилці, 19.04.2013, 3 екз., Гонтаренко А. В. leg., Кривошеєв Р.Є. det.

Підродина Proteiniinae Erichson, 1839**10. *Metopsia similis* Zerche, 1998.**

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, окол. садиби заповідника, зарості біля мокрої заплавної луки на березі р. Болотниця, в мохові, 02.05–03.05.2014, 2 екз., Кривошеєв Р.Є. leg.

Підродина Omaliinae (MacLeay, 1825)**11. *Omalius rivulare* (Paykull, 1789).**

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, садиба Поліського заповідника, на світло, 3.06.2007, 1 екз., Назаров Н. В. leg.; там само, сосняк чорничний, пастка Барбера, 12.05–19.05.2008, 1 екз., Назаров Н. В. leg.; там само 5.06.2007, 1 екз., Назаров Н. В. leg.

12. *Deliphrum tectum* (Paykull, 1789).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, сосняк чорничний, під корою сосен, 03.05–05.05.2014, 2 екз., Кривошеєв Р.Є. leg.

13. *Anthobium fuscum* (Erichson, 1839).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, сосняк чорничний, під корою сосен, 03.05–05.05.2014, 1 екз., Кривошеєв Р.Є. leg.

14. *Olophrum consimile* (Gyllenhal, 1810) (Гонтаренко, 2013).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, мох у сосняку, вдень, на льоту, 16.04.2013, 2 екз.

15. *Olophrum piceum* (Gyllenhal, 1810).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, сосняк зеленомоховий, пастка Барбера, 02.11–10.11.2008, 1 екз., Назаров Н. В. leg., Шешурак det.

16. *Arpedium quadrum* (Gravenhorst, 1806).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, окол. садиби заповідника (біля конюшні), 29.03.2009, 1 екз., Назаров Н. В. leg.; там само, Поліський заповідник, охоронна зона, суха лука на березі р. Болотниця, пастка Барбера, 24.09.2012, 1 екз., Кобзар Л. І. leg.

17. *Acidota crenata* (Fabricius, 1793).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, сосняк зеленомоховий, пастка Барбера, 16.09–24.09.2011, 1 екз.; там само, сосняк лишайниковий, сосняк зеленомоховий, пастки Барбера, 24.09–09.10.2012, 2 екз., Кобзар Л. І. leg.; там само, окол. садиби заповідника, зарості біля мокрої заплавної луки на березі р. Болотниця, в мохові, 02.03–03.05.2014, 1 екз., Кривошеєв Р.Є. leg.

18. *Omaliinae gen. sp.*

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, волога ділянка сосново-березового лісу з молінією голубою, пастка Барбера, 16.09–24.09.11, 1 екз.; там само листяний ліс на березі р. Болотниця, пастка Барбера, 24.09–09.10.2012, 1 екз., Кобзар Л. І. leg.

Підродина Oxytelinae (Fleming, 1821)**19. *Anotylus insectatus* (Gravenhorst, 1806).**

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, мішаний ліс, 12.06.2006. 1 екз., Шешурак leg.

20. *Anotylus nitidulus* (Gravenhorst, 1802) (Надворный, 1996).

21. *Anotylus rugosus* (Fabricius, 1775).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, садиба Поліського заповідника, світло, 03.06.2007, 3 екз., 17.07.2007, 1 екз., там само, садиба заповідника, світло, 25.06.2009, 2 екз., Назаров Н. В. leg.

22. *Anotylus tetracarınatus* (Block, 1799).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, окол. садиби заповідника, зарості біля мокрої заплавної луки на березі р. Болотниця, в мохові біля р. Болотниця, 02.05–03.05.2014, 1 екз., Кривошеєв Р.Є. leg.

23. *Bledius femoralis* (Gyllenhal, 1827).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, садиба заповідника, світло, 03.06.2007, 1 екз., Назаров Н. В. leg.

24. *Bledius fossor* Heer, 1839.

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, садиба заповідника, на світло, 03.06.2007, 16 екз., Назаров Н. В. leg.

26. *Bledius sp. 2.* (Надворный, 1996).

Підродина Oxyporinae (Fleming, 1821)

27. *Oxyporus rufus* (Linnaeus, 1758) (Надворний, 1992; Надворный, 1996).

Підродина Euaestethinae Thomson, 1859

28. *Euaesthetus laeviusculus* Mannerheim, 1844 (Гонтаренко, 2013).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, заливні луки, листяна підстилка біля води, 19.04.2013, 1 екз.; там само, мокра лука, торфова дернина з домішкою моху, 06.07.2013, 11 екз.

Підродина Steninae (MacLeay, 1825)

29. *Stenus clavicornis* (Scopoli, 1763) (Надворний, 1996).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, сосняк чорничний, пастка Барбера, 02–07.07.2008, 1 екз.; там само, 13–18.08.2008, 1 екз., Назаров Н. В. leg.;

там само, Поліський заповідник, охоронна зона, суха лука на березі р. Болотниця, пастка Барбера, 04–09.06.2012, 1 екз., Кобзар Л. І. leg.

30. *Stenus comma* Le Conte, 1863 (Надворний, 1992; Надворный, 1996).

31. *Stenus flavipalpis* Thomson, 1860.

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, околиці садиби заповідника, зарості біля мокрої заплавної луки на березі р. Болотниця, в мохові, 02.05–03.05.2014, 1 екз., Кривошеєв Р.Є. leg.

32. *Stenus juno* Fabricius, 1801 (Надворний, 1992; Надворный, 1996).

33. *Stenus lustrator* Erichson, 1839.

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, окол. садиби заповідника, зарості біля мокрої заплавної луки на березі р. Болотниця, в мохові, 02.05–03.05.2014, 6 екз., Кривошеєв Р.Є. leg.

34. *Stenus ruralis* Erichson, 1840 (Надворний, 1996).

35. *Stenus similis* (Herbst, 1784) (Надворний, 1996).

Підродина Paederinae (Fleming, 1821)

36. *Paederus fuscipes* Curtis, 1826 (Надворний, 1996).

37. *Paederus riparius* (Linnaeus, 1758) (Надворний, 1992; Надворный, 1996).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, окол. садиби заповідника, зарості біля мокрої заплавної луки на березі р. Болотниця, в мохові, 02.05–03.05.2014, 3 екз., Кривошеєв Р.Є. leg.

38. *Rugilus rufipes* (Germar, 1836).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, окол. садиби заповідника, зарості біля мокрої заплавної луки на березі р. Болотниця, в мохові, 02.05–03.05.2014, 2 екз., Кривошеєв Р.Є.

leg.; там само, сосняк лишайниковий, у вологому пеньку зі стоячою водою, 03.05.2014, 1 екз., Кривошеєв Р.Є. leg.

39. *Medon fuscus* (Mannerheim, 1830).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, сосняк чорничний, під корою сосен, 03.05–05.05.2014, 3 екз., Кривошеєв Р.Є. leg.

40. *Scopaeus laevigatus* (Gyllenhal, 1827).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, окол. садиби заповідника, зарості біля мокрої заплавної луки на березі р. Болотниця, в мохові, 02.03–03.05.2014, 1 екз., Кривошеєв Р.Є. leg.

41. *Tetartopeus quadratus* (Paykull, 1789).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, садиба Поліського заповідника, на світло, 25.06.2009, 1 екз., Назаров Н. В. leg.; там само, Селезівське лісництво, окол. садиби заповідника, зарості біля мокрої заплавної луки на березі р. Болотниця, в мохові, 02.05–03.05.2014, 1 екз., Кривошеєв Р.Є. leg.

42. *Tetartopeus terminatus* (Gravenhorst, 1802).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, болото, 14.05.2007, 1 екз., Назаров Н. В. leg.; там само, околиці садиби заповідника, зарості біля мокрої заплавної луки на березі р. Болотниця, в мохові, 02.05–03.05.2014, 4 екз., Кривошеєв Р.Є. leg.

43. *Lathrobium brunripes* (Fabricius, 1792) (Надворный, 1996).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, мішаний ліс, 20.03.2007, 1 екз.; там само, сосняк чорничний, пастки Барбера, 12.05–19.05.2008, 3 екз.; там само, сосняк зеленомоховий, пастка Барбера, 12.05–19.05.2008, 1 екз.; там само, сосняк лишайниковий, пастка Барбера, 10.08–17.06.2008, 1 екз.; там само, сосняк чорничний, пастки Барбера, 05–12.08.2008, 3 екз.; там само, сосняк зелено-

моховий, пастка Барбера, 05.08–12.08.2008, 1 екз.; там само, сосняк чорничний, пастки Барбера, 13.08–18.08.2008, 3 екз.; там само, сосняк зеленомоховий, пастка Барбера, 13.08–18.08.2008, 1 екз.; там само, сосняк зеленомоховий, пастки Барбера, 02.09–10.09.2008, 1 екз., Назаров Н. В. leg.; там само, садиба заповідника, в мохові біля р. Болотниця, 02.05–03.05.2014, 7 екз., Кривошеєв Р.Є. leg.

44. *Lathrobium elongatum* (Linne, 1767).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, садиба Поліського заповідника, на світло, 17.07.2007, 1 екз.; там само, садиба заповідника, на світло, 25.06.2009, 13 екз., Назаров Н. В. leg.; там само, Селезівське лісництво, окол. садиби заповідника, зарості біля мокрої заплавної луки на березі р. Болотниця, в мохові, 02.05–03.05.2014, 2 екз., Кривошеєв Р.Є. leg.

45. *Lathrobium fovulum* Stephens, 1833.

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, окол. садиби заповідника, зарості біля мокрої заплавної луки на березі р. Болотниця, в мохові, 02.05–03.05.2014, 9 екз., Кривошеєв Р.Є. leg.

46. *Lathrobium fulvipenne* (Gravenhorst, 1806).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, сосняк зеленомоховий, пастки Барбера, 12.05–19.05.2008, 1 екз.; там само, сосняк чорничний, пастка Барбера, 12.05–19.05.2008, 1 екз., Назаров Н. В. leg.

47. *Lathrobium geminum* Kraatz, 1857 =*vol-gense* Hochhuth, 1851

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, садиба Поліського заповідника, на світло, 17.07.2007, 1 екз.; там само, садиба заповідника, на світло, 25.07.2008, 1 екз., Назаров Н. В. leg.

48. *Lathrobium longulum* Gravenhorst, 1802.

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, окол. садиби

заповідника, зарості біля мокрої заплавної луки на березі р. Болотниця, в мохові, 02–03.05.2014, 6 екз., Кривошеєв Р.Є. leg.

49. *Lathrobium sp.* (Надворный, 1992);

50. *Ochtheophilum fracticorne* (Paykull, 1800)

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, окол. садиби заповідника, зарості біля мокрої заплавної луки на березі р. Болотниця, в мохові, 02.05–03.05.2014, 7 екз., Кривошеєв Р.Є. leg.

Підродина Staphylininae (Latreille, 1802)

51. *Atrecus affinis* (Paykull, 1789) (Гонтаренко, 2013).

Матеріал: Житомирська обл., Олевський р-н, окол. с. Майдан-Копищанський, основа стовбура дуба, волога гнила деревина, 1.07.2013, 1 .

52. *Gyrophynus angustatus* Stephens, 1833 = *scoticus* (Joy, 1913).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, сосняк чорничний, під корою сосен, 03.05–05.05.2014, 2 екз., Кривошеєв Р.Є. leg.

53. *Xantholinus linearis* (Olivier, 1795).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, сосняк лишайниковий, у вологому пні зі стоячою водою, 03.05.2014, 1 екз., Кривошеєв Р.Є. leg.

54. *Xantholinus longiventris* Heer, 1839 (Надворный, 1996).

55. *Xantholinus tricolor* (Fabricius, 1787).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, сосняк лишайниковий, пастка Барбера, 25.08–28.07.2008, 1 екз., 29.07–04.08.2008, 2 екз., 05.08–12.08.2008, 1 екз.; там само, сосняк чорничний, пастки Барбера, 05.08–12.08.2008, 2 екз.; там само, сосняк зеленомоховий, пастки Барбера, 13.08–18.08.2008, 2 екз., Назаров Н. В. leg.; там само, сосняк зеленомоховий, пастка Барбера, 11.07–14.07.2011, 1 екз., 24.07–28.08.2011, 1 екз., 14.07–23.07.2012, 1 екз.; там само, листяний ліс на

березі р. Болотниця, пастка Барбера, 13.07–22.07.2012, 1 екз., 09.07–13.07.2012, 2 екз., 22.07–30.07.2012, 1 екз.; там само, сосняк лишайниковий, пастки Барбера, 13.07–23.07.2012, 2 екз.; там само, середньовіковий сосново-березовий ліс з чорницею, пастки Барбера, 09.07–14.07.2012, 1 екз., Кобзар Л. І. leg.

56. *Othius laeviusculus* Stephens, 1833.

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, сосняк лишайниковий, пастка Барбера, 05.08–12.08.2008, 1 екз., сосняк чорничний, пастки Барбера, 05.08–12.08.2008, 2 екз., 13.08–18.08.2008, 1 екз., сосняк зеленомоховий, пастка Барбера, 8.08.2008, 2 екз., 13.08–18.08.2008, 1 екз., Назаров Н. В. leg.

57. *Othius subuliformis* Stephens, 1833 = *myrmecophilus* Kiesenwetter, 1843.

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, окол. садиби заповідника, зарості біля мокрої заплавної луки на березі р. Болотниця, в мохові, 02.05–03.05.2014, 1 екз., Кривошеєв Р.Є. leg.

58. *Neobisnius villosulus* Stephens, 1833 (Надворный, 1996).

59. *Nudobius lentus* (Gravenhorst, 1806).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, мішаний ліс, 12.06.2006, 1 екз., Шешурак leg.

60. *Erichsonius cinerascens* (Gravenhorst, 1802).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, окол. садиби заповідника, зарості біля мокрої заплавної луки на березі р. Болотниця, в мохові, 02.05–03.05.2014, 1 екз., Кривошеєв Р.Є. leg.

61. *Philonthus atratus* (Gravenhorst, 1802) (Надворный, 1996).

62. *Philonthus carbonarius* (Gravenhorst, 1802) = *varius* (Gyllenhal, 1810).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький

р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, охоронна зона, суха лука на березі р. Болотниця, пастки Барбера, 13.07–22.07.2012, 2 екз., Кобзар Л. І. leg.

63. *Ph. cognatus* Stephens, 1832 (= *fuscipennis* Mannerheim, 1830).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, охоронна зона, суха пустишна лука на березі р. Болотниця, пастки Барбера, 22.07–30.07.2012, 1 екз., Кобзар Л. І. leg.

64. *Philonthus concinnus* (Gravenhorst, 1802).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, болото, витоптування, 14.05.2007, 1 екз., Назаров Н. В. leg.

65. *Philonthus cruentatus* (Gmelin, 1790).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, мішаний ліс, в екскрементах коней, 12.04.2007, 1 екз., Назаров Н. В. leg.

66. *Philonthus debilis* (Gravenhorst, 1802).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, окол. садиби заповідника, зарості біля мокрої заплавної луки на березі р. Болотниця, в мохові, 02.05–03.05.2014, 1 екз., Кривошеєв Р.Є. leg.

67. *Philonthus decorus* (Gravenhorst, 1802).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, с. Селезівка, Поліський заповідник, волога ділянка сосново-березового середньовікового лісу з молінією голубою, пастка Барбера, 19.05–23.05.2011, 1 екз., Кобзар Л. І. leg.

68. *Philonthus fumarius* (Gravenhorst, 1806).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, окол. садиби заповідника, зарості біля мокрої заплавної луки на березі р. Болотниця, в мохові, 02.05–03.05.2014, 1 екз., Кривошеєв Р.Є. leg.

69. *Philonthus intermedius* (Lacordaire, 1835) (Надворный, 1996).

70. *Philonthus laminatus* (Creutzer, 1799).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, садиба Поліського заповідника, в кімнаті, 01.08.2006, 1 екз., Назаров Н. В. leg.

71. *Philonthus marginatus* (O. Muller, 1764) (Надворный, 1996).

72. *Philonthus micans* (Gravenhorst, 1802).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, садиба заповідника, на світло, 08.08.2007, 1 екз., Назаров Н. В. leg.

73. *Philonthus nigrita* (Gravenhorst, 1806).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, околиці садиби заповідника, зарості біля мокрої заплавної луки на березі р. Болотниця, в мохові, 02–03.05.2014, 4 екз., Кривошеєв Р.Є. leg.

74. *Philonthus parvicornis* (Gravenhorst, 1802) = *agilis* (Gravenhorst, 1806).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, охоронна зона, суха лука на березі р. Болотниця, пастка Барбера, 14.07–24.09.2012, 1 екз., Кобзар Л. І. leg.

75. *Philonthus politus* (Linnaeus, 1758).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, волога ділянка сосново-березового середньовікового лісу з молінією голубою, пастка Барбера, 09.07–14.07.2012, 1 екз.; Поліський заповідник, охоронна зона, суха лука на березі р. Болотниця, пастка Барбера, 22.07–30.07.2012, 1 екз., Кобзар Л. І. leg.

76. *Philonthus quisquiliarius* (Gyllenhal, 1810) (Надворный, 1996).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, садиба Поліського заповідника, на світло, 20.04.2007, 1 екз., 21.05.2007, 2 екз., 25.07.2008, 1 екз., Назаров Н. В. leg.; там само, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, сосново-березовий ліс з чорницею, пастка Барбера, 09.07–14.07.2012, 1 екз., Кобзар Л. І. leg.

77. *Philonthus rubripennis* Stephens, 1832 = *fulvipes* (Fabricius, 1793) (Надворный, 1996).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, берег р. Болотниця, 26.05.2006, 1 екз., Шешурак П.М. leg.; там само, сосняк чорничний, пастки Барбера, 12.05–19.05.2008, 13 екз., Назаров Н. В. leg.

78. *Philonthus splendens* (Fabricius, 1793) (Надворный, 1996).

79. *Philonthus succicolis* Thomson, 1860 (= *chalceus* Stephens, 1832).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, волога ділянка сосново-березового середньовікового лісу з молінією голубою, пастки Барбера, 23.07–31.07.2012, 3 екз., там само листяний ліс на березі р. Болотниця, пастки Барбера, 22.07–30.07.2012, 1 екз., там само, середньовіковий сосново-березовий ліс з чорницею, пастка барбера, 22.07–31.07.2012, 1 екз.; там само, сосняк зеленомоховий, пастки Барбера, 15.07–23.07.2012, 2 екз., Кобзар Л. І. leg.

80. *Philonthus wuesthoffi* Bernhauer, 1939 = *fagelianus* Tikhomirova, 1973.

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, мішаний ліс, 12.06.2006, 1 екз., Шешурак П.М. leg.

81. *Philonthus varians* (Paykull, 1789) (Надворный, 1996).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, охоронна зона, суха лука на березі р. Болотниця, пастка Барбера, 13–30.07.2012, 1 екз., Кобзар Л. І. leg.

82. *Philonthus sp.* (Надворный, 1992).

83. *Gabrius breviventer* (Sperk, 1835) = *pen-natus* Scharp, 1910 (Надворный, 1996).

84. *Gabrius osseticus* (Kolenati, 1846) = *ver-nalis* (Gravenhorst, 1806) (Надворный, 1996).

85. *Gabrius splendidulus* (Gravenhorst, 1802).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький

р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, зарості біля мокрої заплавної луки на березі р. Болотниця, в мохові, 02.05–03.05.2014, 2 екз., Кривошеев Р.Є. leg.; там само, сосняк чорничний, під корою сосен, 03.05–05.05.2014, 6 екз., Кривошеев Р.Є. leg.

86. *Gabrius trossulus* (Nordmann, 1837).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, околиці садиби заповідника, зарості біля мокрої заплавної луки на березі р. Болотниця, в мохові, 02–03.05.2014, 5 екз., Кривошеев Р.Є. leg.

87. *Ontholestes murinus* (Linnaeus, 1758) (Надворный, 1996).

88. *Ontholestes tessellatus* (Fourcroy, 1785) (Надворный, 1996).

89. *Platydracus fulvipes* (Scopoli, 1763).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, садиба Поліського заповідника, 24.04.2007, 1 екз., Шешурак П.М. leg.; там само, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, сосняк чорничний, пастки Барбера, 12.05–19.05.2008, 16 екз., Назаров Н. В. leg.; там само, 20.05–26.05.2008, 8 екз., Назаров Н. В. leg., Шешурак П.М. det.; там само, сосняк лишайниковий, пастка Барбера, 12.05–19.05.2008, 1 екз., Назаров Н. В. leg., Шешурак П.М. det.; там само, волога ділянка сосново-березового середньовікового лісу з молінією голубою, пастка Барбера, 06.05–13.05.2011, 1 екз., 13.05–16.05.2011 2 екз., 16.05–19.05.2011 2 екз., 19.05–23.05.2011, 2 екз., 23.05–2.06.2011, 4 екз., 05.06–10.06.2011, 2 екз., 10.06–20.06.2011, 2 екз., там само, сосново-березовий ліс з чорницею, пастка Барбера, 06.05–14.05.2011, 1 екз., 16.05–19.05.2011 6 екз., 19.05–23.05.2011 1 екз., 23.05–02.06.2011, 7 екз., 05.06–10.06.2011, 2 екз., 10.06–20.06.2011, 2 екз., 07.07–11.07.2011, 1 екз., 11.07–14.07.2011, 1 екз., 18.07–22.07.2011, 1 екз., 22.07–26.07.2011, 1 екз., 17.08–19.08.2011, 1 екз., Кобзар Л. І. leg.

90. *Platydracus stercorarius* (Olivier, 1795).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький

р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, охоронна зона, суха пустишна лука на березі р. Болотниця, пастки Барбера, 24.09–09.10.2012, 1 екз., Кобзар Л. І. leg.

91. *Dinothenarus pubescens* (DeGeer, 1774)

(Надворний, 1996).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, берег р. Болотниця, волога лука, 16.08.2006, 1 екз., Назаров Н. В. leg., Шешурак П.М. det.

92. *Staphylinus caesareus* Cederhjelm, 1798

(Надворний, 1992; Надворний, 1996).

93. *Staphylinus erythropterus* Linnaeus, 1758
(Надворний, 1992; Надворний, 1996).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, сосняк лишайниковий, пастки Барбера, 12.05–19.05.2008, 1 екз.; там само, сосняк чорничний, пастки Барбера, 12.05–19.05.2008, 4 екз., 20.05–26.05.2008, 4 екз., там само, сосняк зеленомоховий, пастки Барбера, 12.05–19.05.2008, 5 екз., 20.05–26.05.2008, 12 екз., 27.05–02.06.2008, 12 екз., Назаров Н. В. leg., Шешурак П.М. det.; там само, волога ділянка сосново-березового середньовікового лісу з молінією голубою, пастка Барбера, 06.05–13.05.2011 1 екз., 19.05–23.05.2011, 5 екз., 23.05–02.06.2011, 3 екз., 02.06–5.06.2011, 1 екз., 10.06–20.06.2011, 2 екз., 20.06–23.06.2011, 1 екз., 23.06–28.06.2011, 1 екз., 28.06–02.07.2011, 4 екз., 02.07.–07.07.2011, 1 екз., 07.07–11.07.2011, 1 екз., 11.07–14.07.2011, 2 екз., 14.07–18.07.2011, 1 екз., 18.07–22.07.2011, 1 екз., 26.07–30.07.2011, 1 екз., 03.08–7.08.2011, 1 екз., 24.08–28.08.2011, 1 екз.; там само, сосняк зеленомоховий, пастка Барбера, 28.08–01.09.2011, 1 екз., 01.09–06.09.2011, 1 екз., там само, листяний ліс на березі р. Болотниця, пастки Барбера, 13.05.2011–16.05.2011, 1 екз., 16.05–19.05.2011, 2 екз., 19.05–23.05.2011, 1 екз., 19.05–23.05.2011 2 екз., 23.05–02.06.2011 7 екз., 05.06–10.06.2011, 1 екз., 02.07–07.07.2011 1 екз., 07.07–11.07.2011, 2 екз., 11.07–14.07.2011, 3 екз., 14.07–18.07.2011, 3 екз., 18.07–22.07.2011, 1 екз., 30.07–3.08.2011, 1 екз., 17.08–19.08.2011, 1 екз., 01.09–06.09.2011,

1 екз., 10.09–16.09.2011, 1 екз.; там само, середньовіковий сосново-березовий ліс з чорницею, пастки Барбера, 6.05–14.05.2011, 3 екз., 19.05–23.05.2011, 1 екз., 23.05–2.06.2011 6 екз., 2.06–5.06.2011, 2 екз., 05.06–10.06.2011, 3 екз., 10.06–20.06.2011, 2 екз., 28.06–02.07.2011, 1 екз., 07.07–11.07.2011, 8 екз., 11.07–14.07.2011, 5 екз., 14.07–18.07.2011, 3 екз., 22.07–26.07.2011, 1 екз., 26.07–30.07.2011, 2 екз., 30.07–3.08.2011, 1 екз., 03.08–7.08.2011, 1 екз., 7.08–11.08.2011, 1 екз., 28.08–01.09.2011, 2 екз., 06.09–10.09.2011, 1 екз., Кобзар Л. І. leg.

94. *Ocypus aeneocephalus* (DeGeer, 1774).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, охоронна зона, суха лука на березі р. Болотниця, пастка Барбера, 14.09–24.09.2012, 1 екз., Кобзар Л. І. leg.

95. *Ocypus fuscatus* (Gravenhorst, 1802)

(Надворний, 1996).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, сосняк зеленомоховий, пастка Барбера, 11.05–19.05.2008, 1 екз., 22.05–02.06.2008, 1 екз., Назаров Н. В. leg.

96. *Ocypus picipennis picipennis* (Fabricius, 1793).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, сосняк лишайниковий, пастка Барбера, 24.09–09.10.2012, 1 екз.; там само, Поліський заповідник, охоронна зона, суха лука на березі р. Болотниця, пастки Барбера, 14.09–24.09.2012, 3 екз., 24.09–09.10.2012, 2 екз., Кобзар Л. І. leg.

97. *Ocypus sp.* (Надворний, 1992).

98. *Velleius dilatatus* (Fabricius, 1787).

Матеріал: Житомирська обл., Олевський р-н, с. Перга, Поліський заповідник, на льоту, 09.08.1982, 1 екз., Берест З.Л. leg.; Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, садиба Поліського заповідника, на корі дуба з пінистим соком, 14.06.2012, 1 екз., Назаренко leg.

99. *Quedius fuliginosus* (Gravenhorst, 1802).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, сосняк зеленомоховий, пастка Барбера, 5.06–10.06.2011, 1 екз., охоронна зона, суха лука на березі р. Болотниця, пастка Барбера, 14.09–24.09.2012, 1 екз., 05.06–10.06.2012, 1 екз., Кобзар Л. І. leg.

100. *Quedius mesomelinus mesomelinus* (Marshall, 1082).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, охоронна зона, суха лука на березі р. Болотниця, пастки Барбера, 13.07–22.07.2012, 1 екз., 14.09–24.09.2012, 1 екз., Кобзар Л. І. leg.

101. *Quedius molochinus* (Gravenhorst, 1806)

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, сосняк зеленомоховий, пастка Барбера, 13.08–18.08.2008, 1 екз., Назаров Н. В. leg.; там само, волога ділянка сосново-березового середньовікового лісу з молінією голубою, пастки Барбера, 26.07–30.07.2011, 1 екз.; там само, листяний ліс на березі р. Болотниця, пастки Барбера, 30.07–3.08.2011, 1 екз.; там само, середньовіковий сосново-березовий ліс з чорницею, пастки Барбера, 24.08–28.08.2011, 1 екз.; там само, сосняк лишайниковий, пастка Барбера, 06.09–10.09.2011, 1 екз., Кобзар Л. І. leg.

102. *Quedius scitus* (Gravenhorst, 1806).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, мішаний ліс, під корою сосни, 18.01.2007, 1 екз.; там само, садиба заповідника, на світло, 20.04.2007, 1 екз., 03.06.2007, 1 екз., Назаров Н. В. leg.

Підродина Tachyporinae (MacLeay, 1825)**103. *Ischnosoma bergrothi* (Hellén, 1925) (Гонтаренко, 2013).**

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, вологий мох в довгомоховому сосняку, 20.04.2013, 1 екз.; там само, край лісу біля річки, вологий мох,

21.04.2013, 1 екз.

104. *Ischnosoma splendidum* (Gravenhorst, 1806).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, окол. садиби заповідника, зарості біля мокрої заплавної луки на березі р. Болотниця, в мохові, 2–3.05.2014, 13 екз., Кривошеєв Р.Є. leg.

105. *Mycetoporus* sp.

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, волога ділянка сосново-березового лісу, пастки Барбера, листяний ліс на березі р. Болотниця, пастки Барбера, 22.07–30.07.2012, 1 екз.; там само Поліський заповідник, охоронна зона, суха лука на березі р. Болотниця, пастка Барбера, 04.06–09.06.2012, 1 екз., Кобзар Л. І. leg.

106. *Lordithon lunulatus* (Linnaeus, 1760).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, волга ділянка сосново-березового середньовікового лісу з молінією голубою, пастка Барбера, 23.07–31.07.2012, 1 екз., там само листяний ліс на березі р. Болотниця, пастка Барбера, 22.07–30.07.2012, 1 екз., Кобзар Л. І. leg.; там само сосняк лишайниковий, у вологому пні зі стоячою водою, 03.05.2014, близько 50 екз., Кривошеєв Р.Є. leg.

107. *Sepedophilus testaceus* (Fabricius, 1793).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, середньовіковий сосново-березовий ліс з чорницею, пастка Барбера, 30.05–04.06.2012, 1 екз., 09.07–14.07.2012, 1 екз., Кобзар Л. І. leg.; окол. садиби заповідника, зарості біля мокрої заплавної луки на березі р. Болотниця, в мохові, 02.05–03.05.2014, 6 екз., Кривошеєв Р.Є. leg.

108. *Tachyporus nitidulus* (Fabricius, 1781).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, сосняк чорничний, під корою сосен, 03.05–05.05.2014,

1 екз., Кривошеев Р.Є. leg.

109. *Tachyporus obtusus* (Linnaeus, 1767).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, сосняк чорничний, під корою сосен, 03.05–05.05.2014, 1 екз., Кривошеев Р.Є. leg.

110. *Tachyporus pusillus* Gravenhorst, 1806 = *macropterus* Stephens, 1832 (Надворный, 1996).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, зарості біля мокрої заплавної луки на березі р. Болотниця, в мохові, 02.05–03.05.2014, 1 екз., Кривошеев Р.Є. leg.

111. *Tachinus rufipes* (Linnaeus, 1758) = *signatus* (Gravenhorst, 1802) = *rufipes* (Degeer, 1774).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, охоронна зона, суха пустишна лука на березі р. Болотниця, пастка Барбера, 09.07–13.07.2012, 1 екз., Кобзар Л. І. leg.

Підродина Aleocharinae (Fleming, 1821)

112. *Hygronoma dimidiata* (Gravenhorst, 1806).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, окол. садиби заповідника, зарості біля мокрої заплавної луки на березі р. Болотниця, в мохові, 02.05–03.05.2014, 2 екз., Кривошеев Р.Є. leg.

113. *Drusilla canaliculata* (Fabricius, 1787) (Надворный, 1996).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, сосняк лишайниковий, пастки Барбера, 03.06–09.06.2008, 1 екз., Назаров Н. В. leg.; там само, волога ділянка сосново-березового середньовікового лісу з молінією голубою, пастки Барбера, 22.07–26.07.2011, 2 екз., 26.07–30.07.2011, 3 екз., Кобзар Л. І. leg.

114. *Pella funesta* (Gravenhorst, 1806).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, сосняк чор-

ничний, пастки Барбера, 12.–19.05.2008, 2 екз., 10.06–17.06.2008, 2 екз., 10.06–17.06.2008, 1 екз., 03.06–09.06.2008, 2 екз.; там само, сосняк зеленомоховий, пастки Барбера, 03.06–09.06.2008, 2 екз., 10.06–17.06.2008, 1 екз.; ; там само, середньовіковий сосново-березовий ліс з чорницею, пастки Барбера 20.06–23.06.2011, 1 екз., Кобзар Л. І. leg.

115. *Lomechusoides strumosus* (Fabricius, 1775).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, окол.садиби заповідника, сосняк чорничний, в мурашнику *Formica polyctena* 05.05.2014, 2 екз., Кривошеев Р.Є.

116. *Dinarda dentata* (Gravenhorst, 1806).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, окол. с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, окол. садиби заповідника, сосняк чорничний, в мурашнику *Formica polyctena* 05.05.2014, 1 екз., Кривошеев Р.Є. leg.

117. *Aleochara curtula* (Goeze, 1777).

Матеріал: Житомирська обл., Овруцький р-н, с. Селезівка, Поліський заповідник, Селезівське лісництво, волога ділянка сосново-березового лісу з молінією голубою, пастки Барбера, 23–31.07.2012, 3 екз., Кобзар Л. І. leg.

118. *Aleocharinae* gen sp. (Надворный, 1996).

Висновки

Внаслідок проведених авторами досліджень у Поліському природному заповіднику виявлено 118 видів коротконадкрилих жуків (Coleoptera: Staphylinidae) з 52 родів та 12 підродин. Найбільшу кількість видів зареєстровано у підродинах Staphylininae (51), Paederinae (15) і Tachyporinae (10 видів). На рівні родових таксонів виокремлюється рід *Philonthus*, що включає 22 види. Слід відзначити знахідки цікавих мірмекофільних видів *L. strumosus* та *D. dentata*, які досить рідко трапляються в зборах. Зареєстрований також *Ph. wuesthoffi*, відомий з Китаю, Кореї, Японії та російського Південного Примор'я, а свою експансію в

Європу, зокрема в Україну та Молдову (Гонтаренко, Петренко, 2001; Петренко, Журавчак, 2009), здійснив через Кавказ (Хачиков, 1997).

Потребує занесення до наступного випуску «Червоної книги України» рідкісний вид *V. dilatatus*, виявлений на території Поліського природного заповідника у 1982 та 2012 рр., що раніше занесений до „Червоної книги Українських Карпат” (Червона книга..., 2011). Екологічно він пов’язаний

з дуплами старих дубів, осик, верб тощо, де мешкає в гніздах шершня (*Vespa crabro*). Потребує захисту окремих лісових ділянок з необхідними для його розвитку умовами.

Подяки. Автори вдячні керівництву Поліського природного заповідника за сприяння щодо проведення наукових досліджень на його території, а також В.Ю. Назаренку та З.Л. Берест за колекційні матеріали жуків цієї родини, передані для опрацювання.

Література

- Гонтаренко А. В. Новые и малоизвестные для фауны Украины жуки-стафилиниды подсемейств Euaesthetinae и Paederinae (Coleoptera: Staphylinidae) / А.В. Гонтаренко // Известия Харьков. энтомот. о-ва. — 2007 (2008). — Т. 15, вып. 1–2. — С. 68–71.
- Гонтаренко А. В. Интересные находки жуков-стафилинид (Coleoptera: Staphylinidae) из Украины / А.В. Гонтаренко // Известия Харьков. энтомот. о-ва. — 2013. — Т. XX1, вып. 2. — С. 5–8.
- Гонтаренко А.В. Нове для фауны Украины и Молдовы виды рода *Philonthus* Curt., (Coleoptera, Staphylinidae) / А.В. Гонтаренко, А.А. Петренко // Науч. труды зоол. музея Одесского гос. ун-та: Исследования многообразия животного мира. — 2001. — Т. 4. — С. 63–64.
- Надворный В.Г. Видовой состав, распространение и жизнедеятельность насекомых в различных биоценозах Полесского государственного заповедника / В.Г. Надворный // Известия Харьков. энтомот. о-ва. — 1996. — Т. IV, вып. 1–2. — С. 19–64.
- Надворный В.Г. Взаємозв’язок фітоценозів і комплексів безхребетних у Поліському державному заповіднику / В.Г. Надворний // Охорона, вивчення і збагачення рослинного світу. Міжвід. наук. зб.– Київ: «Либідь», 1992. — Вип. 19. — С. 27–35.
- Петренко А. А. Коротконадкрилі жуки (Coleoptera, Staphylinidae) Рівненського природного заповідника / А.А. Петренко, Р.О. Журавчак // Збереження та відтворення біорізноманіття природно-заповідних територій. Матеріали міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої 10 – річчю Рівненського природного заповідника (м. Сарни, 11 – 13 червня 2009 р.). — Рівне: ВАТ «Рівненська друкарня», 2009. — С. 517–525.
- Хачиков Э.А. Материалы к фауне жуков (Coleoptera) Нижнего Дона и Северного Кавказа. Жуки-стафилиниды (Staphylinidae). Ч. 1. Триба Staphylinini / Э.А. Хачиков. — Ростов-на-Дону: РОИПК и ПРО. — 1997. — 27 с.
- Червона книга Українських Карпат. Тваринний світ / під заг. ред. О.Ю. Мателешко, Л.А. Потіш. — Ужгород: Карпати, 2011. — 336 с.
- Assing V. Supplemente zur mitteleuropäischen Staphylinidenfauna (Coleoptera, Staphylinidae). III / V. Assing, M. Schülke // Entomol. Bl. — 2006 (2007). — Bd. 102, Hf. 1–3. — S. 1–76.
- Catalogue of Palaearctic Coleoptera / I. Löbl, A. Smetana (eds.). — Stenstrup : Apollo Books, 2004. — Vol. 2 : Hydrophiloidea — Histeroidea — Staphylinidae. — P. 237–698.